

ca. 5,000 Kroner, hvoraf Københavns Kommune har givet 1,500 Kroner.

Foran i Beretningen har Hr. O. Johansen skrevet en Afhandling om Separations- og Skilsmisseforholdene i København, støttet paa praktiske Erfaringer fra Retsbistandshjælpen.

Særlig maa denne interessere Kvinderne, thi endskønt Kvinden ikke altid er den forurettede ved Fordringen om Skilsmisse, saa er vore nu bestaaende Ægteskabslove saa afgjort til Gunst for Manden, og Kvindens Opdragelse saa uheldig, at Tusinder Kvinder ikke tør vove noget selvstændigt Skridt og hellere bliver i de mest pinagtige Ægteskabsforhold.

I Beretningen skriver Hr. O. J. saaledes blandt flere Eksempler følgende:

„Det er et trist Indblik, man gennem de raadsøgende Kvindens Beretninger faar i Forholdene i deres Hjem. — — — Det var en Kvinde paa henvend de 30, der søgte Bistand til at blive separeret fra sin Mand, som var Skomagersvend. Hun var saa forslidt, at hun saa ud, som kunde hun være halvt Hundrede Aar. Nervøs og forskræmt var hun, saa det foer igennem hende, naar man talte til hende. Hun havde Plads som Opvartningskone hos en gammel Herre, der lønnede hende ret ordenligt. Fra om Morgenen til sent paa Aftenen var hun borte fra Hjemmet. Hendes 7aarige Søn, det eneste Barn af Ægteskabet, maatte hun til sin Betyrning Dagen igennem overlade til Faderens fordærvelige Paavirkning. Manden var paa Grund af Drikfældighed bleven bortvist fra de Værksteder, hvor han havde søgt Arbejde. Det Reparationsarbejde, han kunde faa i Hjemmet, passede han ikke. Hvad han tjente derved, drak han op med sine Svirebrødre. Naar hun kom hjem fra Arbejde, fandt hun som oftest Stuen fuld af hans drukne og støjende Kammerater. Det var Mandens Morskab at forsøge at faa Drengen til at drikke Brændevin. Naar hun søgte at skaffe Ro tilveje, blev hun udskældt og pryglet af Manden og jaget paa Porten, saa hun maatte søge Tilflugt hos Naboerne. Tre Gange i Løbet af et halvt Aar har hun maattet flytte, fordi Husværten ikke vilde finde sig i de Spektakler, Manden anstillede. Selv betalte hun af sin Arbejdsfortjeneste Huslejen, og sørgede baade for Mandens og Barnets Underhold. Hun havde intet imod at blive ved hermed, naar blot Manden vilde lade hende have Fred og ikke trække sine Svirebrødre hjem i Huset. Den stadige Uro og Ængstelse havde rystet hendes Helbred, saa hun frygtede at blive ude af Stand til at passe sit Arbejde. Manden viste sig uvillig til sammen med hende at søge Separation. Han fandt sig veltilfreds med Husordningen. — Hun opnaaede Separation og beholdt Barnet.“

Hustruen ønsker næsten altid at beholde Børnene, og meget ofte tvinger Manden hende til at frasige sig Underholdningsbidrag mod at beholde dem.

Er der ingen lovlig Separation, kan det ikke nytte, Hustruen flytter bort; thi Manden kan da fortøle hende, trænge ind i hendes Lejlighed, ødelægge det af hende erhvervede og tvinge hende til Samliv. Det er en blodig Uret imod Hustruen, at Manden inden Skilsmisken kan bortselge eller borttødsle Fællesboet; Hustruen har ingen Dispositionsret, han er eneraadende over Boet og over Børnene, hvis hun tager Bør-

nene med sig, kan han ved Fogdens Hjælp kræve dem tilbage.

Separation mellem Ægtefæller kan kun ske ved Bevilling, hvis der da ikke kan paavises Ægteskabsbrud eller Mishandling. Retsbistandshjælpen oplyser, at der blandt de Ubemidlede findes mindre Tilbøjelighed hos Kvinderne til at gifte sig igen, hvorimod Mændene ofte søger Tilladelse til at indgaa nyt Ægteskab. Af 150 Separationstilfælde udgik de 86 fra Hustruen, hvoraf de fleste søgte Samlivet hævet af Frygt for Mishandling; 18 af Mænd paa Grund af Hustruens Utroskab; 46 Ægtepar var enige om at søge Separation. Der udfærdiges aarlig i Retsbistandshjælpen ca. 350.

Det er at ønske, at der i en nær Fremtid maatte ske Reform i de ægteskabelige Love og gives Adgang til Friskilsmisse. Hr. Oscar Johansen siger videre med sine rige Erfaringer fra Retsbistandshjælpen:

„Synderlig betænkeligt vilde det nu næppe være at indrømme Kvinden Ret til fri Skilsmisse. Man kan være overbevist om, at der skal gode Grunde til, før hun foretager et saadant Skridt. Hendes Trang til at bevare Samlivet med Børnene og Vissheden om, at hun i alt Fald efter Separationstidens Udløb er overladt til sig selv i økonomisk Henseende, vil kraftigt afholde hende derfra. Og hvad der stærkt taler for en saadan Ret, er det oprørende i, at hun imod sin Vilje skal kunne benyttes til Mandens sanselige Tilfredsstillelse. Thi vel er det i en ovenfor citeret Indberetning udtalt, at det kun er faa Tilfælde, i hvilke Hustruen har motiveret sin Separationsbegæring med, at hun ikke vilde have flere Børn, men derom kan der næppe være Tvivl, at der paa dette Omraade i mangfoldige Tilfælde i det skjulte kæmpes en haabløs Kamp fra Hustruens Side.“

Vor knappe Plads tvinger os til at stanse, men vi beder vore kvindelige Læsere selv at gøre sig bekendt med Hr. Oscar Johansens interessante Oplysninger.

Tjenestetyendets Stilling før og nu.

Vi har modtaget følgende:

Naar dette Spørgsmaal bliver fremsat, saa er der vist mange, der vil svare, at Tyendets Stilling i Samfundet er langt bedre nu, end den var for 30 à 40 Aar siden. Men ved at se lidt nærmere paa Sagen, vil vist mange komme til den Erkendelse, at der sket Fremskridt paa nogle Punkter, saa er det ogsaa gaaet langt tilbage paa andre.

En Karl og en Piges Stilling paa Landet i 50erne var saaledes meget bedre. Karlen saa vel som Pigen betragtedes den Gang som hørende til Familien, spiste ved samme Bord, opholdt sig i samme Værelse som Husbonden og hans Familie. Husbondens Døtre og Tjenestepigen var Veninder, Sønerne og Karlene var Venner, deltog uden Forskel i alt Arbejde og havde fælles Værelse. Den Gang kunde Tyendet blive i sine Pladser og føle sig tilfreds, hvad Omgangsmaaden angik. Og Spørgsmaalet bliver da: kan Tyendet ikke føle sig tilfreds nu? Dertil vil jeg og vist mange med mig svare nej og atter nej; vi kan ikke føle os tilfreds under de nuværende Forhold. Naar der nu til enhver Tid føres Klager over, at Tyendet er saa ustadigt og flytter fra det ene Sted

til det andet, da maa Skylden vist nærmest søges i, at Husbonden nu mere betragter Tyendet som en Slags Huslave end som fri Mænd og Kvinder, og dette Forhold er det, vi vil have forandret, og vi kan faa det forandret ved at organisere os og derved hæve vor egen Stand. Vi maa ved Foredrag og Diskussion i Foreningslivet oplyse hinanden, søge at paavirke Repræsentanter i Rigsdagen og faa dem til at tale vor Sag og forlange Tyendelovens Afskaffelse eller i det mindste store og vigtige Ændringer i den, ti som den er nu, er det en Tvangslov og ikke, som den skulde være, en Beskyttelseslov. Derfor, Mænd og Kvinder i den tjenende Stand, indmeld Dem i den nu eksisterende Tjenestetyendeforening „Enighed“, og lad os arbejde Haand i Haand, indtil Maalet er naaet.

Et Medlem af Tjenestetyendeforeningen „Enighed“.

Vi vil kun tilføje vor indtrængende Opfordring til enhver Tjenende, der paa nogen Maade interesserer sig for sin Stand, til at indtræde i Tjenestetyendeforeningen „Enighed“. Den optager baade Mænd og Kvinder, og er en af de faa Foreninger, hvor der ikke i mindste Maade spores nogen mindre Agtelse for Kvinde end for Mand.

De samlede Kvindeforeningers Kontor, Klosterstræde 22, modtager Indmeldelser.

Red.

Dina Schwartz.

Der findes allerede nu i København flere større Forretninger, som er anlagt og drives af Kvinder. Vi har adskillige Gange præsenteret flere af disse kvindelige Næringsdrivende, af hvem Kommunen kræver Skat, ganske i samme Maalestok som af Mænd, men som den samtidig nægter Medbestemmelsesret i offentlige Anliggender, kun fordi de er Kvinder.

Thi at disse samme Kvinder med stor Intelligens og Dygtighed forstaa som Chefer at lede og styre deres Forretninger, derpaa er disse Forretninger selv det bedste Bevis.

Vi har tidligere henledet vore ærede Læseres Opmærksomhed paa Frøkenne Vallentiners nydelige Sølv- og Pletvareforretning, Østergade Nr. 57. Fru Villumsens smagfulde Broderimagasin, Hjørnet af Linnésgade, Mary Steens meget søgte Fotografatelier, Amagertorv 4, og mange andres. Netop kvindelige Forretninger er særlig yndede af det københavnske Publikum. Vi vil i Dag henlede Opmærksomheden paa Frk. Dina Schwartz's Udstyrmagasin, Amagertorv 9. Denne Forretning med sit smukke iøjnefaldende Vindue, der tildrager sig købelystne Kunders Opmærksomhed, omfatter baade Stue og 1ste Sal; hvor de mest fordringsfulde unge Damer kan blive elegant udstyrede lige fra de inderste Nødvendigheds- genstande til de smagfuldeste Morgendragter. Firmaet følger med Tiden; derfor holdes der ogsaa stort Udvalg i Gymnastik- og Sportsdragter.

Frøken Dina Schwartz rejser selv til Udlandet for at gøre sine Indkøb, taler Fransk som en Pariser, Tydsk som en Berliner, og hvis Frøkenen har Forretninger i London, er hun ogsaa her hjemme i Sproget.

Forretningen aabnedes i 1884 paa